

Ukrajina – Zakarpatská Rus 2007 aneb na kole v Ukrajině od Užgorodu až po NP Siněvir 28.7.- 3.8.2004

Základní údaje:

<i>Počáteční místo:</i>	Michalovce
<i>Konečné místo:</i>	Košice
<i>Délka:</i>	501,45 km
<i>Doporučená mapa:</i>	Zakarpatská Ukrajina 1:50 000
<i>Projeté oblasti:</i>	NP Siněvir, Poloninský hřbet (Poloniny Runa, Krásná, Boržava), Verchovinské Karpaty (Užanský masív, Bukovská polonina, Verchovina), Horhany
<i>Projeté hl.obce a města:</i>	Užgorod, Mižgirja, Volovec, Sobrance, Michalovce, Košice

Popis cesty a prožitých zážitků:

Úvod: Již začátkem školního roku 2007 nám bylo jasné, že tentokrát se stane našim putováním na kolech Ukrajina, konkrétně oblast „zakarpatské Rusi“. Do této „expedice“ se chtělo zúčastnit cca 8 členů z toho dvě dívky. Bohužel nemoci nechodí po horách, ale po lidech, holky nám onemocněly, proto se na východ vydala skupina 6 lidí. A jak probíhaly jednotlivé dny posuďte sami..

Stále ještě na Slovensku...

První den: 28.7.2007

Popis trasy: Michalovce – Velké kapušany

Základní cyklistické údaje:

Čas výjezdu	Čas dojezdu	Čas jízdy	AVS	Km/den	Km/celkem
12:30	19:30		21,2	81,20	81,20

Naše putování začalo v sobotu 28.7.2007 ve 2:15 na nádraží Ostrava – Svinov. V sestavě celkem tradiční, co se týče putování na kolech. První jsme na nádraží dorazili Dolly, Vlnka a Kožuch, těsně za námi Vichi, po chvíli Ráďa a Jiřík jako poslední, zaspal☺. Měli jsme dostatečnou rezervu, na koupi lístku, otevření „pojízdného“ baru a nachystání se na odjezd. Největší problém byl najít místo ve vlaku. Nakonec se nám to po malých problémech však podařilo. Cestování mohlo začít....

Po 6 hodinách a jednom přestupu jsme vystoupili na nádraží v Michalovcích. První naše starost byla vyměnit si peníze. U nás směnit z českých korun na ukrajinské hřivny shánějí velmi těžko. Směnárnu jsme našli rychle, každý si vyměnil objem peněz, jaký uznal za vhodné, bylo to od 60 UAH do 130 UAH. Co se týče jídla a pití, dočetli jsme se, že je tam levněji než u nás. Další naše zastávka byla v Michalovcích na náměstí v restauraci. Po dobrém obědě jsme vyrazili směr hraniční přechod „Vyšné Nemecké“. Tam jsme dojeli zhruba za dvě hodiny, ale narazili jsme na problém, který jsme nikde nevyčetli... Tento přechod je pouze pro motorová vozidla!!! Naštěstí paní z pohraniční policie byla vstřícná a poradila nám, kterým směrem se vydat, abychom se úspěšně na Ukrajinu mohli s koly dostat. Asi 20 km jižněji je hraniční přechod, kudy nás prý 100% pustí. Nezbyvalo nám, než se tam vydat. Znamenalo to ovšem jeden den ztráty z našeho původního plánu. Tahle část Slovenska je rovinatá, takže kilometry velice rychle ubíhaly. Asi za 2 hodiny jsme dojeli do Velkých Kapušan. Tady jsme se zeptali kudy dál k přechodu. Vzhledem k tomu, že byla pokročilá hodina jsme na přechod už nedojeli, ale pouze přiblížili a našli si místo na spaní. Usínali jsme s očekáváním co nás zítra, už na Ukrajině potká...

Hranice a první návštěva „Východu“

Druhý den: **29.7.2007**

Popis trasy: **Velké Kapušany - Poroškovo**

Základní cyklistické údaje:

Čas výjezdu	Čas dojezdu	Čas jízdy	AVS	Km/den	Km/celkem
7:30	20:00		19,8	82,67	163,87

Probudili jsme se do krásného rána. Sbalili jsme stany, nastavili kola a vyrazili k hranicím. U hraničního přechodu „Malé Slemence“ jsme byli ani ne za půl hodiny. Když jsme přijeli k přechodu byla tam docela dlouhá fronta. Jak nám bylo sděleno jednou místní paní, tak čekání je na dvě hodiny. Za tu dobu jsme se dozvěděli, jak probíhá přechod přes hranice, co nás může na Ukrajině potkat a taky místní poměry. Popíší vám jaký je postup přechodu přes hranice: První je pasová kontrola na Slovenské straně, ta proběhla bez problému. Pak dostanete od Ukrajinců tzv. Imigrační kartu, kterou vyplníte. Má dvě poloviny, jednu si nechávají při vstupu do země a druhou odevzdáváte při odchodu. Potom jdete k pasové kontrole, kde se ptají proč a kam jedete a pak teprve můžete vstoupit na ukrajinské území. Pro člověka zvyklého se pohybovat po území EU dost nezvyklý zážitek. Nakonec jsme tam strávili ty dvě avizované hodiny a mohli jsme se vydat do Užhorodu, našeho prvního cíle. Podle mapy nás čekalo 20 km, Cesty na Ukrajině nejsou zrovna moc kvalitní, proto doporučuji vzít si opravdu kvalitní a pevné kolo. Užhorod je stavbou hodně podobný našim městům, občas se tady dá narazit ještě na nápisy z doby, kdy Zakarpatská Rus patřila pod Československo. První co jsme v Užhorodě hledali, byla nějaká restaurace. Nakonec jsme zastavili v místní pizzerii. Po jídle a pivu jsme dále pokračovali k návštěvě místního hradu. Místní obyvatelé jsou velmi vstřícní a

rádi nám ukázali cestu. K hradu to bylo celkem složité, tak jsme byli rádi, že nás tam místní člověk zavedl. Vstupné do hradu činilo 5 UAH, zamkli jsme si kola před kasou a šli na prohlídku. Průvodce jako u nás tady nefunguje, hrad je rozdělen na 3 částí. Historie hradu, místní folklór a místní fauna a flora. Nejzajímavější byla asi expozice zvířectva. Hned pod hradem se nachází skanzen, proto ani ten neušel naší pozornosti. Nechyběl kostelík, kovárna a asi nejzajímavější byla škola. Po prohlídce jsme vyrazili zase kousek dál, další naší zastávkou měla být obec „Perečin“. Podle mapy nás čekalo 18 km, cesta ubíhala vcelku rychle. Pomalu se začal měnit ráz krajiny a začaly se nám ukazovat „kopečky“. V Perečinu jsme se zastavili na jedné zahrádce a vyzkoušeli koupit místní obchod. Mile překvapení bylo, že láhev kolkované vodky se dá koupit za 10 UAH. Další náš cíl byla Poljana vzdálená 40 km, řekli jsme si, že dojedeme co nejbližší, přece jen už bylo dost odpoledne a chtěli jsme se ještě okoupat. Nakonec jsme vhodné místo našli u obce Poroškovo, vykoupali jsme se a za obcí si našli odlehlé místo pro spaní.

Začíná ta pravá „Ukrajina“...

Třetí den: **30.7.2007**

Popis trasy: **Poroškovo - Volovec**

Základní cyklistické údaje:

Čas výjezdu	Čas dojezdu	Čas jízdy	AVS	Km/den	Km/celkem
7:40	15:30		18,5	54,48	218,35

Ráno jsme se probudili do slunečného dne, první noc na Ukrajině proběhla v poklidu. Po ranní hygieně, sbalení věcí a rychlé snídani jsme vyrazili vstříc dalšímu dobrodružství. Po pár kilometrech začala silnice pozvolna stoupat. Po asi tří kilometrovém stoupání jsme dojeli na místo, kde se dělí „Perečinský rajón“ se „Slajavským rajónem“. Tady jsme si dali malou pauzu, vyřešili drobné technické problémy a vydali se z kopce dolů směr obec „Poljana“. Cesta vedla pořád mírně z kopce, vše rychle ubíhalo a během krátké doby jsme byli v Poljaně. Zde jsme si našli pěknou zahrádku a dali si delší pauzu na občerstvení. Odpočinek trval asi hodinu.

Cca 5 km za Poljanou začíná silnice opět mírně stoupat. Po cestě potkáváme další cyklisty, jsou to naši „bratři slovenští“. Ptáme se na jejich trasu, vyměňujeme si pár informací a pokračujeme dál. Vrchol tohoto stoupání je „ozdoben“ netradiční růžovou autobusovou zastávkou. Tady nás na chvíli zdržel déšť. Po této přeháňce se vydáváme dolů směr „Nižná Bogota“. Cesta vede hlubokými údolími, několikrát mjíme stádo krav, které pasáčky vedou po silnici, jako by jim celá cesta patřila. Při dojezdu do „Bogoty“ nám silně prší, proto začínáme rychle hledat restauraci. Naštěstí v téhle obci je začátek dálnice směr hlavní město Ukrajiny - Kyjev, o občerstvení tedy není nouze. Zamykáme kola a jdeme se ohřát. Na oběd si dáváme boršč a pivo☺. Ptáme se místních, jak daleko je to do města „Volovec“. Jeden nám tvrdí 12 km, druhý 16 km a podle mapy to je 15 km. Takže nám nezbyvá než si to změřit sami. Déšť pomalu ustal a vydáváme se dál. Posledních 5 km do Volovce je přes kopec. Když vyjedeme na kopec

vidíme celé město pod námi. Dlouho se nezdržujeme, protože se opět slušně rozpršelo. Ve Volovci hledáme nějakou restauraci, kde by jsme se mohli ohřát a najíst. Nakonec jsme se rozhodli pro hotel. Dáváme si zde oběd a po krátké poradě hlasujeme o tom, zda v hotelu přespíme či nikoliv. Vyhrává varianta zůstat, usušit věci a dobře se vyspat. Noc v hotelu stála 50 hřiven (v přepočtu cca 200 Kč). Hotel je ovšem luxusní, sprcha, televize se satelitem. A co bylo velice důležité, měli jsme kde usušit věci. Večer hrajeme kostky a těšíme se na další den. Snad už slunečný....

V „srdci“ zakarpatské Rusi

Čtvrtý den: **31.7.2007**

Popis trasy: **Volovec - Siněvir**

Základní cyklistické údaje:

Čas výjezdu	Čas dojezdu	Čas jízdy	AVS	Km/den	Km/celkem
9:00	16:00		17,5	60,14	278,49

Ráno svítí sluníčko. Včerejší průtrž mračen připomínaly jen kaluže na cestě. Posnídali jsme, sbalili věci, nastavili kola a vyrazili směr „Mižgirja“. Z počátku byla cesta hodně pohodová, jeli jsme krásným údolím kolem místní železniční trati. Asi po 5 km začala silnice mírně stoupat, konec stoupání byl v sedle „Mižgirijska“. V sedle je velká tabule popisující okolí. Po delší zastávce, vynucené defektem Vichiho, jsme se dali krásným sjezdem dolů ze sedla. Silnice byla pořád mírně z kopce, kilometry nám proto ubíhaly velmi rychle. Jednotlivé obce nacházejíc se na naší trase jsme projížděli za pohledu zvědavých domorodců. V jedné takové obci jsme narazili na „Hospůdku u Potoku“. Nedalo nám to, a tak jsme se na chvíli zastavili.

I tady jsme se opět přesvědčili, že na Ukrajině se dá hodně často narazit na někoho, kdo umí česky nebo slovensky. Poptali jsme se na cestu, zjistili nové podrobnosti o NP Siněvir a pokračovali dále. Těsně před městem Mižgirja v obci „Soňmi“ jsme se setkali s dalším kontrastem. Luxusní hotel nad obcí vůbec nezapadal do rázu okolní krajiny.

Do Mižgirje jsme dorazili akorát na oběd. Proto naše první starost byla kde se najíme. Za pomoci místních obyvatel jsme našli celkem slušnou restauraci, kde vařili. Výběr nebyl žádný, takže jsme měli hned jasno co budeme jíst. Boršč, dušené maso s rýží a pivo☺. Cena byla opět příjemná, 15 UAH. Po jídle jsme vyrazili dál k našemu dnešnímu cíli - obci „Siněvir“. Podle mapy to nemělo být více než 15 km, více to sice nebylo, ale po 5 kilometrech začala silnice prudce stoupat do hor. Na dalším 5 km úseku jsme nabrali značně výšku, ovšem za přítomnosti krásných výhledů do okolí. V sedle nás opět čekala velká dřevěná tabule a přivítání v „Siněvirském národním parku“. Zde jsme spáchali pár společných fotek a vydali se na cestu dolů. Musím říct, že ta dřina na horu stála za to, lepší sjezd jsme už později nejeli.

Další zastávka byla v Kolibě, kde nám udělali místní specialitu-šašlik. Je to vepřové maso na špejli, opékané na přírodním ohni. Když jsme vše spořádali, začali jsme hledat místo k přespání. Za „slušnou“ útratu, kterou jsme v Kolibě udělali, nám bylo nabídnuto, že si můžeme kola uschovat do

podsklepení Koliby a stany rozložit v přilehlé zahrádce. Nikdo neprotestoval a po postavení stanů jsme si šli ještě jednou sednout do koliby. Byla velice útulná, uprostřed hořel oheň, na něm se dělal šašlik. Prostě pohoda☺.

Nejhezčí etapa....

Pátý den: **1.8.2007**

Popis trasy: **Siněvir - Sokirnica**

Základní cyklistické údaje:

Čas výjezdu	Čas dojezdu	Čas jízdy	AVS	Km/den	Km/celkem
7:00	18:30		21,0	102,04	380,53

Probudili jsme se do poněkud studeného rána, bylo poznat, že jsme v horách, navíc hned u potoku. Po sbalení stanů jsme vyrazili na sever k Siněvirské Poljaně. Čekalo nás podle informací místních asi 7 km do Poljany a dalších 5 km k jezeru do kopce. Do Siněvirského NP se platí vstup 2 UAH na osobu. Dá se zaplatit buď pod Poljanou, nebo těsně pod jezerem, tam jsme platili i my. V dolní části vstupu do NP o nás nikdo nejevnil zájem. Těsně za vjezdem do NP je kemp, byl z části zaplněn. Podél cesty jsou studánky a spousta pastvin. Ve vesnici jsme zastavili abychom se nasnídali. Našli jsme si místo u řeky. Nepříjemné bylo, že se v řece povalovalo spousta PET lahví a podobného odpadu. Tohle nás však provázelo celým našim putováním. Po snídani jsme vyrazili dál, cca po půl hodině šlapání jsme dojeli k místu, které nám dalo tušit, že náš vytoužený cíl, „Siněvirské jezero“ už není daleko. Projeli jsme kolem pár kolib a penzionů a dojeli k bráně se závorou. Tam nás přišel přivítat chlap v uniformě a s cigaretou. Vybral od nás 2 hřivny na osobu a pustil nás dál. Posledních 700 metrů bylo dosti náročné stoupání. Nakonec jsme všichni dojeli na místo a ukázal se nám nádherný pohled na jednu z „perel Zakarpatí“ - „Siněvirské jezero“. Zde jsme pobýli asi hodinku, jezero jsme objeli a udělali nezbytné fotky u symbolu jezera - totemu, na kterém jsou vyobrazeny postavy Sině a Vira. K těmto dvěma postavám se váže legenda o vzniku jezera. Pak jsme se vydali na cestu dolů. V jedné z kolib jsme se posilnili a pokračovali zpátky směr obec Koločava. Po cestě jsme se zdrželi opravou Jirkova defektu, ale jinak jsme jeli svižně až do Koločavy. 24 km nám trvalo necelou hodinku. Prvním našim plánovaným cílem byla hospůdka „Četnická stanice“. Je to objekt bývalé četnické stanice, ze kterého je teď restaurace a taky se tam dá přespat. Tohle místo je taky zajímavé tím, že se tam bez problému domluvíte česky a taky jsme tam spousta Čechů potkali. Dali jsme si zde místní specialitu „Tokáň po Kolčavsku“, ale není o co stát. Jde o kukuřičnou kaši se slaninou a brynzou. Po jídle jsme pokračovali dál do místní školy, kde má své muzeum Ivan Olbracht, který zde určitou dobu pobýval. Měli jsme štěstí a natrefili jsme na český autobus, prohlídku jsme proto měli i s výkladem místní občanky. Řekla nám vše o působení pana Olbrachta v Koločavě, jak to bylo s Nikolou Šuhajem a vysvětlila kudy se dostaneme k jeho hrobu. Že hrob poznáme tak, že u něj leží modrý kbelík. Moc práce nám to nedalo, ale dost jsme se pobavili když jsme tam leželi přes ostnatý drát. Hrob jsme našli

rychle. Vyfotili se a vydali se dál. Ještě bych se rád vrátil k městu Koločava jako takovému. Působilo na mě dosti podivně, špinavé a neupravené. Přitom to je dosti navštěvované město.

Další naše cesta pokračovala směrem na jih k vlaku. Sjížděli jsme z hor hlubokým údolím. Dosti nás překvapila kvalita silnice, je to hlavní tah a místy to byl jen hrubý kámen zalitý jen tak asfaltem, na naše poměry lepší polní cesta. Minuli jsme přehradu, pohled to byl zajímavý, ale smutný a hlavně opět ty PETky. Bylo to vlastně pořád z kopce, úseky kde byla cesta dobrá se jely velmi rychle. K vlaku nám to trvalo zhruba 3 hodiny čisté jízdy. Spatřili jsme železnici. První naše starost byla, jestli se vůbec dostaneme do vlaku s koly. Nakonec nám jeden místní občan pomohl, dokonce jsme i věděli v kolik vlak jede apod. Jelikož jsme měli ještě čas, jeli jsme kousek dál podél trati. Našli si pěknou hospůdku, dali večeri a pivko. Pak už jen postavit stany a zalézt do spacáků...

Část trasy po železnici...

Šestý den: **2.8.2007**

Popis trasy: **Sokirnica - Vojany**

Základní cyklistické údaje:

Čas výjezdu	Čas dojezdu	Čas jízdy	AVS	Km/den	Km/celkem
6:55	20:00		18,0	29,81	410,34

Tohle ráno probíhalo klasicky, balení spacáků, stanů, oblečení a nastrojení kol. Raději jsme si dali pořádnou rezervu před odjezdem vlaku. U nádraží jsme byli za chvíli, zastavili jsme se v „magazínu“. Nestihli jsme ani posnídat a přijížděl vlak! Naštěstí se na Ukrajině kola řeší jinak než u nás, no vlastně neřeší, jak se nastoupí, tak se jede. To znamená, že jsme nemuseli sundávat kapsy a kola dávat zvlášť. Kola jsme měli hezky u sebe. Pojezd, jak je správný název vlaku na Ukrajině je trochu větší než u nás, s polstrovanými sedačkami se tam nesetkáte, ty jsou dřevěné. Vlaky jsou v průměru 45 let staré. Za to cestování vlakem je velmi levné. I s koly jsme platili cca 5 UAH. A to jsme se cestovali přes železnici cca 150 km. Cesta železnici byla rozdělena na tři etapy. „Sokornice-Korolevo“, tahle část byla v poklidu, ve vlaku moc lidí nebylo. Další část z „Koroleva do Baťova“ už tak pohodová nebyla, vlak byl k prasknutí. Poslední část z „Baťova do Ratifu“ byla po elektrické dráze a ve vlaku jsme byli téměř sami. V Ratifu jsme si ještě nakoupili a dali poslední „levné“ pivo a vyrazili na hranice se Slovenskem. Když jsme se blížili k hranici, potkali jsme další skupinu cyklistů z Čech, připadalo nám to, jako bychom se střídali. V příhraničních obchůdcích jsme směnili poslední hřivny na slovenské koruny a zařadili jsme se do fronty na přechodu. Se směněním nebyly žádné větší potíže. Na hranicích jsme strávili opět dvě hodiny, než jsme stanuli na slovenskou část. Nutno dodat, že přes hranice se může převést maximálně 1 litr tvrdého alkoholu, 2 litry vína a jeden karton cigaret. Jinak se musí platit daň.

Pustili nás bez větších problémů a tak jsme se těšili na dobré jídlo v obci Kapušany. Netrvalo nám to ani hodinu a už jsme si vybírali z jídelního lístku. Dávali jsme si samé klasiky, svíčkovou, guláš, vepřo – knedlo – zelo

apod. Po dobré večeři jsme se vydali hledat místo na spaní. Našli jsme ho před obcí „Vojany“, kousek od cesty v polích. Noc byla teplá, proto poslední spaní na cestách bylo pod širým nebem.

Poslední etapa..

Šestý den: **3.8.2007**

Popis trasy: **Vojany - Košice**

Základní cyklistické údaje:

Čas výjezdu	Čas dojezdu	Čas jízdy	AVS	Km/den	Km/celkem
7:55	13:00		22,3	91,11	501,45

Poslední probuzení na cestách proběhlo jako obvykle, nacvičenými úkony jsme se rychle sbalili a vyrazili směr Košice. Samozřejmě naše první starost byla sehnat něco do žaludku a zjistit nejlepší cestu. Tenhle den nám šlo vlastně jen o kilometry, potřebovali jsme se dostat co nejdříve na vlak, který míří směr ČR a bere i kola. Takže 80 km, jsme jeli téměř bez zastávky. Teda až na jednu větší v „Drábovském průsmyku“. Kde je mimo jiné památník sovětské armádě. Odtud ještě přes dva kopečky a byli jsme v Košicích. Nádraží jsme našli celkem v pohodě. Koupili jízdenky a jelikož jsme měli ještě chvilku času, vyrazili jsme hledat nějakou zahrádku. Nádraží je však kousek od centra, takže najít zahrádku nebyl problém. Pak už jsme jen nasedli na vlak a hurá domů.

Zhodnocení na závěr

Mít možnost nahlédnout do zákulisí již „pravého“ východu byl nezapomenutelný zážitek. Ukrajina nabízí již mnohé nepoznané pro „našince“. Je zde možnost nahlédnout pod pokličku života místních lidí, kteří i přes to, že nemají nic Vám vždy pomůžou, jsou přátelští a milí. Zde můžete shlédnout domečky, které připomínají skanzeny...O horách ani nemluvě...Poloniny mají svoje kouzlo a je škoda, že jsme se nahoru díky kolům nemohli dostat. Ukrajina je prostě něco neobvyklého a pokud hledáte netradiční zážitky v netradiční a „zajímavé“ zemi, můžu jen doporučit!

Závěrem bych chtěl touto cestou poděkovat svým kamarádům a přátelům za opětovný perfektní zážitek, který jsem s jejich přítomností mohl prožít! Díky a na příští výpravě ahojky!:o)

Jiří Doležal - Dolly